

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Кафедра дошкільної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б. Жильцов
« 09 » _____ 2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП 2.3.14 СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ
спеціальність 7.01010101, 8.01010101 Дошкільна освіта
Педагогічний інститут

Київ-2014

УДК 373.09.02
ББК 74.590

Сучасні технології в дошкільній освіті: роб. прог. навч. дисцип. [для студентів спеціальності 7.01010101, 8.01010101 «Дошкільна освіта»] / уклад. Н.І. Мельник – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. – 49 с.

Розробник:

Мельник Наталія Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри дошкільної освіти

Протокол від «03» грудня 2014 року № 4

Завідувач кафедри дошкільної освіти

О. А. Половіна

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

М.А. Машовець

Години звірені з РНП, структура типова

© КУ імені Бориса Грінченка, 2014 рік

© Педагогічний інститут, 2014 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Структура програми навчальної дисципліни	7
I. Опис предмета навчальної дисципліни	7
II. Тематичний план навчальної дисципліни	8
III. Програма	9
<i>Змістовий модуль I.</i>	
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	9
<i>Змістовий модуль II.</i>	
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ.....	13
<i>Змістовий модуль III.</i>	
ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ПЕДАГОГА ДО ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У ПРАКТИКУ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.....	18
IV. Навчально–методична карта дисципліни «Сучасні технології у дошкільній освіті».....	22
V. Плани семінарських занять	23
VI. Завдання для самостійної роботи	32
Карта самостійної роботи	35
VII. Індивідуальна навчально-дослідна робота.....	37
VIII. Система поточного та підсумкового контролю	40
IX. Методи навчання	43
X. Методичне забезпечення курсу	44
XI. Питання до екзамену	44
XII. Рекомендована література	48
Основна	48
Додаткова	49

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Сучасні технології в дошкільній освіті» є нормативним документом КУ імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою дошкільної освіти на основі освітньо–професійної програми підготовки спеціалістів та магістрів відповідно до навчального плану денної форми навчання.

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України (лист № 1/9–736 від 06.12.2007 р.) «Про Перелік напрямів (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки педагогічних працівників за освітньо–кваліфікаційними рівнями спеціаліста, магістра».

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно–модульної системи організації навчання. Програма визначає: обсяги знань, які повинен опанувати спеціаліст та магістр відповідно до вимог освітньо–кваліфікаційної характеристики; алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни «Сучасні технології в дошкільній освіті»; необхідне методичне забезпечення; складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Навчальний матеріал дисципліни «Сучасні технології в дошкільній освіті» ґрунтується на класичних та сучасних наукових дослідженнях у галузі дошкільної педагогіки, психології, є складовою частиною дисциплін психолого–педагогічного циклу нормативного блоку дисциплін.

Вивчення дисципліни передбачає розв'язання низки **завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації**, зокрема:

1. Опанування студентами системою знань у галузі інноваційної діяльності.

2. Формування психологічної готовності майбутніх фахівців дошкільної освіти до сприйняття і прийняття нового, розвиток до відчуття педагогічних новацій.

3. Засвоєння майбутніми фахівцями знань про основні принципи реалізації сучасних педагогічних технологій.

Мета курсу – формування готовності майбутніх педагогів до впровадження сучасних технологій в освітній процес ДНЗ.

Завдання курсу:

- формувати знання про педагогічну технологію у майбутніх спеціалістів (магістрів) дошкільної освіти;
- ознайомити студентів з педагогічними технологіями в дошкільній освіті;
- формувати у студентів вміння методично грамотно застосовувати сучасні педагогічні технології в практиці роботи дошкільних навчальних закладів.

У процесі вивчення курсу студенти мають сформулювати **знання** про:

- педагогічну технологію як інструмент педагогічного впливу на формування особистості дитини;
- види педагогічних технологій, їх особливості;
- алгоритм впровадження педагогічних технологій у практику роботи дошкільних навчальних закладів.

Під час семінарських занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти **набувають вміння:**

1. Планувати освітню діяльність використовуючи технологічний підхід до організації освітнього процесу дошкільного навчального закладу.
2. Реалізовувати зміст освітніх ліній БҚДО засобами різних видів педагогічних технологій.
3. Аналітично застосовувати у практиці алгоритм впровадження сучасних педагогічних технологій.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 126 год. (3,5 кредити), із них 16 год. – лекції, 14 год. – семінарські заняття, 6 год. – індивідуальна робота, 49 год. – самостійна робота, 5 год. – модульний контроль, семестровий контроль – 36 год.

Вивчення навчальної дисципліни «Сучасні технології в дошкільній освіті» завершується складанням екзамену.

**СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3,5	Галузь знань 0101 «Педагогічна освіта»	Нормативна
Модулів – 2,5	Спеціальність 7.01010101, 8.01010101 «дошкільна освіта»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 3		1-й
Індивідуальне навчально-дослідне завдання: написання та презентація реферату по педагогічній технології (за вибором студента)		Семестр
Загальна кількість годин – 126		2-й
		Лекції
		16 год.
		Семінарські
		14 год.
		Самостійна робота
		49 год.
		Модульний контроль:
		5 год.
		Семестровий контроль:
		36 год.
		Індивідуальні завдання:
		6 год.
		Вид контролю: екзамен
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студента – 6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «спеціаліст», «магістр»	

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Модульний контроль	Семестровий контроль
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I									
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ									
1.	Сучасні педагогічні технології: особливості		4	2	2		6		
2.	Види педагогічних технологій дошкільної освіти		4	2	2		6		
3.	Особливості впровадження педагогічних технологій у сучасних вітчизняних дошкільних навчальних закладах		6	2	2	2	8		
<i>Разом</i>		36	14	6	6	2	20	2	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II									
СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ									
4.	Системні інноваційні педагогічні технології		4	2	2		6		
5.	Сучасні модульні педагогічні технології		4	2	2		6		
6.	Локальні інноваційні педагогічні технології дошкільної освіти		6	2	2	2	8		
<i>Разом</i>		36	14	6	6	2	20	2	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III									
ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ПЕДАГОГА ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРАКТИКУ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ									
7.	Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності		2	2			2		
8.	Особливості інноваційної педагогічної діяльності		6	2	2	2	7		
<i>Разом</i>		18	8	4	2	2	9	1	
<i>Разом за навчальним планом</i>		126	36	16	14	6	49	5	36

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Лекція 1. Сучасні педагогічні технології: особливості (2 год.)

Історичні аспекти педагогічної технології. Поняття педагогічної технології: сутнісні відмінності педагогічної технології від методики. Ознаки, види та класифікація педагогічних технологій.

Ключові поняття теми: педагогічна технологія, методика, класифікація.

Рекомендована література

Основна література:

1, 2, 4.

Додаткова література:

2, 3

Лекція 2. Види педагогічних технологій дошкільної освіти (2 год.)

Критерії відбору педагогічних технологій у контексті реалізації завдань БКДО. Основні групи інноваційних педагогічних технологій: системні, модульні та локальні педагогічні технології; відповідність класифікації та сутнісні відмінності:

Ключові поняття теми: технологія, особистісно-орієнтована педагогічна технологія, модель, концептуальні засади педагогічної технології.

Рекомендована література

Основна література:

1, 2, 3, 4.

Додаткова література:

2, 3, 5.

Семінарське заняття 1.

Тема. Педагогічні технології в контексті становлення та розвитку педагогічної інноватики: класифікація та сутнісні особливості. (2 год.)

Лекція 3. Особливості впровадження педагогічних технологій у сучасних вітчизняних дошкільних навчальних закладах (2 год.)

Особливості впровадження інновацій в дошкільній освіті України. Формування інноваційного освітнього простору дошкільньої освіти. Новаторський досвід вітчизняних дошкільних навчальних закладів.

Практичні аспекти впровадження інноваційних педагогічних технологій в освітній простір дошкільних навчальних закладів України: переваги та труднощі.

Ключові поняття теми: особливості впровадження педагогічних технологій, досвід впровадження педагогічних технологій.

Рекомендована література

Основна література:

1, 4.

Додаткова література:

2, 3, 5.

Семінарське заняття 2.

Тема. Інноваційні педагогічні технології: відповідність Базовому компоненту дошкільньої освіти. (2 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ

Лекція 4. Системні інноваційні педагогічні технології (2 год.)

«Будинок вільної дитини» М. Монтессорі. [Особливості змісту педагогічної технології «Будинок вільної дитини»](#). Практичні аспекти реалізації змісту Базового компонента дошкільної освіти в процесі використання елементів педагогічної технології М. Монтессорі в практиці вітчизняних дошкільних навчальних закладів.

Антропософські школи Р. Штейнера. Особливості використання педагогічної технології Р. Штейнера в практиці дошкільних навчальних закладів. Реалізація змісту Базового компонента дошкільної освіти в процесі впровадження педагогічної технології Р. Штейнера у вітчизняний дошкільний навчальний заклад.

«Школа успіху і радості» С. Френе. [Зміст педагогічної технології «Школа успіху і радості»](#): особливості діяльності дошкільного навчального закладу за педагогічними ідеями С. Френе. Адаптація педагогічної технології С. Френе до умов вітчизняних дошкільних навчальних закладів: реалізація змісту Базового компонента дошкільної освіти.

[Технологія особистісно-розвивального навчання Ельконіна-Давидова.](#) Особливості та можливості реалізації змісту Базового компонента дошкільної освіти через використання елементів розвивальних педагогічних технологій.

Ключові поняття теми: педагогічна система, педагогічна технологія, адаптація педагогічних технологій, впровадження педагогічних технологій, реалізація змісту Базового компонента дошкільної освіти.

Рекомендована література

Основна література:

1, 2, 4.

Додаткова література:

1, 2, 3, 5.

Семінарське заняття 3.

Тема. Системні педагогічні технології: забезпечення реалізації змісту БКДО.
(2 год.)

Семінарське заняття 4.

Тема. Системні педагогічні технології: забезпечення реалізації змісту БКДО та програмового змісту. (2 год.)

Лекція 5. Сучасні модульні інноваційні педагогічні технології (2 год.)

Технології раннього навчання М. Зайцева. [Особливості практичного використання педагогічної технології М. Зайцева.](#) Реалізація змісту освітніх ліній Базового компоненту дошкільної освіти «Мовлення дитини» та «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» в процесі використання елементів педагогічної технології М. Зайцева для навчання грамоти та формування елементарних математичних уявлень.

Технології раннього навчання Г. Домана. [Зміст технології Г. Домана.](#) Особливості навчання дітей раннього віку за педагогічною технологією Г. Домана. Реалізація змісту освітніх ліній Базового компоненту дошкільної освіти «Мовлення дитини», «Дитина в соціумі», «Гра дитини», «Іноземна мова», «Дитина у світі культури» та «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» в процесі використання елементів педагогічної технології Г. Домана.

Ключові поняття теми: педагогічна система, зміст педагогічної технології, раннє навчання, адаптація педагогічних технологій, впровадження педагогічних технологій, реалізація змісту Базового компонента дошкільної освіти, модульні педагогічні технології.

Рекомендована література

Основна література:

1, 2, 4.

Додаткова література:

1, 3.

Семінарське заняття 5.

Тема. Модульні педагогічні технології: забезпечення реалізації змісту БКДО та програмового змісту (2 год.)

Лекція 6. Локальні інноваційні педагогічні технології (2 год).

Технологія розвитку творчої особистості Г. Альтшуллера. [Зміст та особливості технології розвитку творчої особистості Г. Альтшуллера.](#) Практика використання елементів ТРВЗ у вітчизняних дошкільних навчальних закладах. Реалізація змісту освітніх ліній Базового компоненту дошкільної освіти в процесі використання елементів педагогічної технології.

Технологія фізичного виховання дітей М. Єфименка. [Практичне значення технології фізичного виховання дітей М. Єфименка.](#) Реалізація змісту освітніх ліній «Особистість дитини», «Мовлення дитини» та «Хореографія» Базового компоненту дошкільної освіти в процесі використання елементів педагогічної технології М. Єфименка.

Ключові поняття теми: педагогічна система, зміст педагогічної технології, локальні педагогічні технології в дошкільній освіті.

Рекомендована література

Основна література:

1, 2, 4.

Додаткова література:

3, 5.

Семінарське заняття 6.

Тема. Локальні інноваційні педагогічні технології: реалізація змісту БКДО та програмового змісту. (2 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III
ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ПЕДАГОГА ДО ВПРОВАДЖЕННЯ
ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРАКТИКУ
ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Лекція 7. Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності
(2 год.)

Готовність до інноваційної діяльності як важлива професійна якість сучасного вихователя. Структура готовності до інноваційної педагогічної діяльності. Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності в контексті управління дошкільним навчальним закладом: методичний аспект діяльності.

Розвиток інноваційної поведінки педагога в процесі залучення педагогічного персоналу до участі в науково-методичних семінарах, конференціях, інших заходах районного та регіонального рівня присвячених проблемам пошуку нових форм і методів роботи з дітьми дошкільного віку.

Ключові поняття теми: професійна компетентність, професійна діяльність педагога, готовність до професійної діяльності, інноваційна діяльність педагога, інноватика.

Рекомендована література

Основна література:

1, 2, 4.

Додаткова література:

1, 2, 3, 4, 5.

Лекція 8. Особливості інноваційної педагогічної діяльності (2 год.)

Особливості інноваційної педагогічної діяльності. Сутність інноваційної педагогічної діяльності. Антиінноваційні бар'єри у професійній діяльності педагога та шляхи їх подолання. Управління інноваційною педагогічною діяльністю.

Ключові поняття теми: інноваційні процеси, інноваційна педагогічна діяльність, шляхи оновлення педагогічних систем, традиційні та інноваційні заклади, інноваційний педагогічний експеримент.

Рекомендована література

Основна література:

1, 2, 4.

Додаткова література:

1,3, 4, 5.

Семінарське заняття 6.

Тема. Алгоритм впровадження інноваційних педагогічних технологій в освітній процес дошкільного навчального закладу. (2 год.).

V. НАВЧАЛЬНО–МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ»
Разом: 126 год., лекції – 16 год., семінарські заняття – 14 год., індивідуальна робота – 6 год., самостійна робота – 49 год.,
 модульний контроль – 5 год., семестровий контроль – 36 год., вид контролю – екзамен.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX–X
Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II			Змістовий модуль III		
Назва модуля	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ			СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ			ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ПЕДАГОГА ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРАКТИКУ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ		
Кількість балів за модуль	46 бал			46 балів			38 балів		
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	
Теми лекцій	Сучасні педагогічні технології: особливості (1 б)	Види педагогічних технологій дошкільної освіти (1 б)	Особливості впровадження педагогічних технологій у сучасних вітчизняних дошкільних навчальних закладах (1 б)	Системні інноваційні педагогічні технології (1 б)	Сучасні модульні педагогічні технології (1 б)	Локальні інноваційні педагогічні технології дошкільної освіти (1 б)	Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності і освіти (1 б)	Особливості інноваційної педагогічної діяльності ті (1 б)	
Теми семінарських занять	Педагогічна технологія: особливості та класифікація (11 б)	Системні педагогічні технології: забезпечення реалізації змісту БКДО (11 б)	Системні педагогічні технології: забезпечення реалізації змісту БКДО (11 б)	Системні педагогічні технології: забезпечення реалізації змісту БКДО (11 б)	Модульні педагогічні технології: забезпечення реалізації змісту БКДО (11 б)	Локальні інноваційні педагогічні технології: реалізація змісту БКДО (11 б)		Забезпечення реалізації змісту БКДО під час використання педагогічних технологій в дошкільних навчальних закладах (11 б)	
До розрахунку 4 *10									
Самостійна робота	15 б			15 б			10 б		
ІНДЗ	30 балів								
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 25 б			Модульна контрольна робота 2 25 б		Модульна контрольна робота 3 25 б			
Підсумковий контроль	Екзамен (40 б.)								
Всього балів:	За дисципліну 175 б.; К – 2, 9; Максимальна кількість балів з екзаменом: 175:2,9 + 40 = 100 балів								

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Семінарське заняття 1.

Тема: Педагогічна технологія: особливості та класифікація (2 год.)

План заняття.

I. Теоретична частина.

1. Педагогічна технологія, як інструмент педагогічного впливу на формування особистості дитини.
2. Основні групи інноваційних педагогічних технологій: класифікація та сутнісні відмінності.

II. Практична частина.

1. Презентація схеми поняття «педагогічна технологія».
2. Розробка та презентація схеми-моделі сучасних педагогічних технологій у відповідності до їхніх особливостей.

III. Перевірка виконання самостійної роботи.

Рекомендована література

Основна література:

1, 2, 3, 4.

Додаткова література:

2, 3.

Семінарське заняття 2.

Тема. Системні педагогічні технології: забезпечення реалізації змісту БКДО.
(2год.)

План заняття.

I. Теоретична частина.

1. Педагогічна технологія М. Монтезорі: історичний дискурс.
2. Забезпечення вимог Базового компонента дошкільної освіти в процесі використання елементів педагогічної технології М. Монтезорі в практиці вітчизняних дошкільних навчальних закладів.
3. Врахування вікових особливостей дітей в процесі складання конспектів занять з елементами педагогічної технології М. Монтезорі.

II. Практична частина.

1. Презентація-аналіз розроблених конспектів занять з урахуванням різних змістових ліній БКДО (за вибором студента) на основі педагогічної технології М. Монтезорі.

III. Перевірка виконання самостійної роботи.

Рекомендована література

Основна література:

1, 3.

Додаткова література:

3, 5.

Змістовий модуль II.
СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В
УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ

Семінарське заняття 3.

Тема. Системні педагогічні технології: забезпечення реалізації змісту БКДО.
(2 год.)

План заняття.

I. Теоретична частина.

1. Педагогічна технологія Р. Штейнера: історичний дискурс.
2. Забезпечення вимог Базового компонента дошкільної освіти в процесі використання елементів педагогічної технології Р. Штейнера в практиці вітчизняних дошкільних навчальних закладів.
3. Врахування вікових особливостей дітей в процесі складання конспектів занять з елементами педагогічної технології Р. Штейнера.

3. II. Практична частина.

1. Презентація-аналіз розроблених конспектів занять з урахуванням різних змістових ліній БКДО (за вибором студента) на основі педагогічної технології Р. Штейнера.

III. Перевірка виконання самостійної роботи.

Рекомендована література

Основна література:

2, 3, 5.

Додаткова література:

1, 2, 3, 5.

Семінарське заняття 4.

Тема. Системні педагогічні технології: забезпечення реалізації змісту БКДО.
(2 год.)

План заняття.

I. Теоретична частина.

1. Педагогічна технологія С. Френе: історичний дискурс.
2. Забезпечення вимог Базового компонента дошкільної освіти в процесі використання елементів педагогічної технології С. Френе в практиці вітчизняних дошкільних навчальних закладів.
3. Врахування вікових особливостей дітей в процесі складання конспектів занять з елементами педагогічної технології С. Френе.

3. II. Практична частина.

1. Презентація-аналіз розроблених конспектів занять з урахуванням різних змістових ліній БКДО (за вибором студента) на основі педагогічної технології С. Френе.

Семінарське заняття 5.

Тема. Модульні педагогічні технології: забезпечення реалізації змісту БКДО. **(2 год.)**

План заняття.

I. Теоретична частина.

1. Педагогічні технології М. Зайцева, Г. Домана: історичний дискурс.
2. [Особливості практичного використання педагогічної технології М. Зайцева.](#)
3. Особливості навчання дітей раннього віку за педагогічною технологією Г. Домана.
4. Врахування вікових особливостей дітей в процесі складання конспектів занять з елементами педагогічних технологій М. Зайцева, Г. Домана.

II. Практична частина.

1. Презентація-аналіз розроблених конспектів занять з урахуванням різних змістових ліній БКДО («Мовлення дитини» та «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі») на основі педагогічної технології М. Зайцева.
2. Презентація-аналіз розроблених конспектів занять з урахуванням різних змістових ліній БКДО («Мовлення дитини», «Дитина в соціумі», «Гра дитини», «Іноземна мова», «Дитина у світі культури» та «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі») на основі педагогічної технології Г. Домана.

III. Перевірка виконання самостійної роботи.

Рекомендована література

Основна література:

1, 2, 4.

Додаткова література:

1, 3.

Семінарське заняття 6.

Тема. Локальні інноваційні педагогічні технології: реалізація змісту БКДО. (2 год.)

План заняття.

I. Теоретична частина.

1. Практика використання елементів ТРВЗ Г. Альтшуллера у вітчизняних дошкільних навчальних закладах: історичний дискурс; забезпечення вимог БКДО; врахування вікових особливостей дітей в процесі складання конспектів занять.
2. Педагогічна технологія М. Єфименка: історичний дискурс; реалізація змісту освітніх ліній «Особистість дитини», «Мовлення дитини» та «Хореографія» Базового компоненту дошкільної освіти в процесі використання елементів педагогічної технології М. Єфименка.

II. Практична частина.

1. Презентація-аналіз розроблених конспектів занять з урахуванням різних змістових ліній БКДО (за вибором студента) на основі ТРВЗ.
2. Презентація-аналіз розроблених конспектів занять з урахуванням різних змістових освітніх ліній БКДО («Особистість дитини», «Мовлення дитини» та «Хореографія») на основі педагогічної технології М. Єфименка.

III. Перевірка виконання самостійної роботи.

Рекомендована література

Основна література:

1, 2, 4.

Додаткова література:

3, 5.

Змістовий модуль III

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ПЕДАГОГА ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРАКТИКУ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Семінарське заняття 7.

Тема. Забезпечення реалізації змісту БКДО під час використання педагогічних технологій в дошкільних навчальних закладах. (2 год.)

План заняття.

I. Теоретична частина.

1. Готовність до інноваційної діяльності як важлива професійна якість сучасного вихователя:

а). структура готовності до інноваційної педагогічної діяльності;

б). подолання антиінноваційних бар'єрів інноваційної педагогічної діяльності.

2. Формування та розвиток інноваційної поведінки педагога: алгоритм впровадження педагогічних технологій в освітній процес дошкільного навчального закладу.

II. Практична частина.

1. Презентація вивченого передового педагогічного досвіду з впровадження інноваційних технологій в дошкільному навчальному закладі.

2. Ділова гра «Впровадження інноваційної педагогічної технології (за вибором студентів) в освітній процес дошкільного навчального закладу».

III. Перевірка виконання самостійної роботи.

Рекомендована література

Основна література:

1, 2, 4.

Додаткова література:

1, 2, 4, 5.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Завдання самостійної роботи по змістовому модулю I.

Скласти схему аналітичного підходу застосування педагогічної технології в дошкільній освіті (10 б.).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ

Завдання самостійної роботи по змістовому модулю II.

Розробити та презентувати конспекти занять з різних розділів програми (за вибором студента) з використанням елементів педагогічних технологій: М. Монтесорі, Р. Штейнера, С. Френе, Г. Домана, М. Зайцева, Г. Альтшуллера, М. Єфименка (15 б.).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ПЕДАГОГА ДО ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В ПРАКТИКУ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Завдання самостійної роботи по змістовому модулю III.

Скласти план впровадження педагогічних технологій згідно вимог БКДО за структурними елементами, які представлені в таблиці (15 б.).

Освітня лінія	Вікова група	Педагогічна технологія						
		Марія Монтесорі	Рудольф Штейнер	Селестен Френе	Микола Зайцев	Глен Доман	Генріх Альтшуллер	Михайло Єфименко
Особистість дитини	Раннього віку							
	Молодша							
	Середня							
	Старша							
Дитина в соціумі далі за змістом БКДО	Раннього віку							
	Молодша							
	Середня							
	Старша							

Карту самостійної роботи, в якій визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи спеціалістами (магістрами), подано у вигляді табл. 6.1.

Таблиця 6.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СПЕЦІАЛІСТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ			
Тема 1. Сучасні педагогічні технології: особливості	Індивідуальне заняття, семінар, екзамен	10	I
Тема 2. Види педагогічних технологій дошкільної освіти	Індивідуальне заняття, семінар, екзамен		II
Тема 3. Особливості впровадження педагогічних технологій у сучасних вітчизняних дошкільних навчальних закладах	Індивідуальне заняття, семінар, екзамен		III
Змістовий модуль II. СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ			
Тема 4. Системні інноваційні педагогічні технології	Індивідуальне заняття, семінар, екзамен	15	IV
Тема 5. Сучасні модульні педагогічні технології	Індивідуальне заняття, семінар, екзамен		V
Тема 6. Локальні інноваційні педагогічні технології дошкільної освіти	Індивідуальне заняття, семінар, екзамен		VI–VII
Змістовий модуль III ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ПЕДАГОГА ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРАКТИКУ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ			
Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності	Індивідуальне заняття, семінар, екзамен	15	VIII
Особливості інноваційної педагогічної діяльності	Індивідуальне заняття, семінар, екзамен		IX–X
<i>Разом: 49 год.</i>	<i>Разом: 40 балів</i>		

VII. ІНДИВІДУАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності спеціаліста (магістра), результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання *ІНДЗ* прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Сучасні технології в дошкільній освіті» – це вид навчально-дослідної роботи спеціаліста (магістра), яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Вид ІНДЗ: портфоліо. Проект є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента спрямованої на розвиток у студентів умінь аналізувати, узагальнювати результати наукових досліджень у письмовій формі; коротко і стисло подавати виклад основних положень дослідження, формулювати висновки щодо проаналізованої навчально-методичної, психолого-педагогічної літератури.

Орієнтовна структура ІНДЗ у вигляді портфоліо на: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел. Критерії оцінювання та шкалу оцінювання подано відповідно у табл. 7.1 і 7.2.

Таблиця 7.1

Шкала оцінювання ІНДЗ
(науково-педагогічне дослідження у вигляді портфоліо)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Вступ	4 бали
2.	Основна частина	10 балів
3.	Висновки	2 балів
4.	Додатки	6 балів
5.	Список використаних джерел	4 бали
6.	Презентація проекту: наявність електронної презентації, наявність ілюстрацій в презентації, чіткість, логічність та лаконічність виступу.	4 бали
Разом		30 балів

Таблиця 7.2

Шкала оцінювання ІНДЗ
(науково-педагогічного дослідження у вигляді портфоліо)

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	26 – 30	Відмінно
Достатній	21–25	Добре
Середній	11–20	Задовільно
Низький	0–10	Незадовільно

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Сучасні технології в дошкільній освіті».

Спеціаліст може набрати максимальну кількість балів за ІНДЗ – 30 балів.

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Сучасні технології в дошкільній освіті». оцінюються за модульно–рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально–методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4–бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю для дисципліни «Сучасні технології в дошкільній освіті».

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1	Відвідування лекцій	1	8	8
2	Відвідування семінарських занять	1	7	7
3	Виконання завдання для самостійної роботи	10 2x15	3	40
4	Робота на семінарському занятті	10	4	40

7	Виконання модульної контрольної роботи	25	2	50
8	ІНДЗ	30	1	30
	Максимальна кількість балів за дисципліну без екзамену			175

Дисципліна $175 : 60 = 2,9$

Коефіцієнт – 2,9

Студент набрав X балів

Розрахунок: $X : 2,9 = Y$

+ Екзамен 40 балів = Оцінка за шкалою ECTS – (A, CB, ED, FX, F);

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- *Методи усного контролю:* індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- *Методи письмового контролю:* модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, реферат, есе.
- *Методи самоконтролю:* уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4–бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 74	«задовільно»	ED
75 – 89	«добре»	CB
90 – 100	«відмінно»	A

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4–бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 8.3.

Таблиця 8.3

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені

	навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на практичних заняттях.

Модульний контроль знань магістрантів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально–дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

ІХ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально–пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, демонстрація.

• *Практичні*: моделювання.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Форми організації: лекція (традиційна, проблемна, лекція-диспут) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари.

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ ЕНК;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ завдання для модульного контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Сучасні технології в дошкільній освіті»

XI. ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Проаналізуйте педагогічну ситуацію:

Вихователь проводить заняття з математики використовуючи елементи технології М. Монтесорі у середній групі. Мета: сформувані уявлення про величину предметів. Питання: «Діти, уважно розгляньте «Рожеву вежу», яка знаходиться перед вами. Вона складена з різних за величиною кубів. Є великі і малі. Давайте відокремимо великі куби до великих, а малі – до малих». Побачивши, що діти сортують куби неправильно, вихователь звертається до них: «Діти, давайте я вам покажу, як правильно!»...

Визначте методичні помилки вихователя. Дайте поради для методично правильного проведення цього фрагменту заняття.

2. Проаналізуйте педагогічну ситуацію:

Під час проведення індивідуального заняття з дитиною середнього дошкільного віку з формування уявлення про поняття «товстий», «тонкий» за методикою М. Монтесорі, вихователь запропонував «Коричневу драбину», хоча дитина мала намір гратись «Червоними штангами». Проте, вихователь все ж забрав у дитини «Червоні штанги», пояснивши, що для гри краще взяти «Коричневу драбину».

Проаналізуйте методичні помилки вихователя. Як варто було вихователеві використати намір дитини гратись «Червоними штангами»?

3. Розробіть фрагмент заняття з формування уявлень про об'єкти природного довкілля (земля, пісок, глина) у дітей молодшого дошкільного віку, використовуючи фрагменти педагогічної технології М. Монтесорі.

4. Розробіть фрагмент заняття з розвитку зв'язного мовлення у дітей старшого дошкільного віку «Африка», використовуючи монтесорі-картки з метою закріплення раніше вивченого матеріалу.

5. Розробіть фрагмент заняття для дітей старшого дошкільного віку про сонячну систему (за педагогічною технологією М. Монтесорі).

6. Розробіть фрагмент заняття з закріплення знань про геометричні фігури (куля, куб, конус) та кольори (червоний, жовтий, зелений) з дітьми середнього дошкільного віку, використовуючи фрагменти педагогічної технології М. Монтесорі.

7. Розробіть конспект індивідуального заняття з дитиною молодшого дошкільного віку «Свійські тварини» з використанням дидактичних карток педагогічної технології Г. Домана.

8. Розробіть фрагмент заняття «Зимуючі птахи», у середній групі з використанням фрагментів педагогічної технології Г. Домана.

9. Розробіть фрагмент заняття з математики у старшій групі на тему «Кольорові кульки» з використанням математичних карток педагогічної технології Г. Домана.

10. Проаналізуйте педагогічну ситуацію:

Вихователь проводить заняття з розвитку зв'язного мовлення на тему «Дитячі музичні інструменти» у середній групі використовуючи дидактичні картки Г. Домана. Мета: навчити дітей розрізняти назви різних дитячих музичних інструментів. Вихователь: «Діти подивіться, що зображено на картинках. Це – барабан. Барабан – круглий. Для того, щоб він видав звук, потрібно вдарити по ньому. А це – металофон, він має прямокутні металічні пластинки, для того, щоб він гра треба вдарити ось цією паличкою по ці металічній пластинці. А це – піаніно. Воно чорне за кольором, має білі і чорні клавіші».

Проаналізуйте методичні помилки вихователя. Дайте поради для методично правильного проведення цього фрагменту заняття.

11. Проаналізуйте педагогічну ситуацію:

Під час проведення фронтального заняття з формування уявлень про поняття «багато», «мало», «один» у дітей молодшого дошкільного віку за методикою Г. Домана вихователь запропонував дітям розглянути дидактичні картинки «Червоні кульки» та прокоментував: «Подивіться на одній картинці багато кульок, а на другій – мало».

Проаналізуйте методичні помилки вихователя. Дайте поради для методично правильного проведення цього фрагменту заняття.

12. Розробіть фрагмент заняття «Земна куля» для дітей п'ятого року життя з використанням дидактичних карток Г. Домана.

13. Розробіть фрагмент заняття з математики у середній групі «Вчимося рахувати», використовуючи кубики М. Зайцева.

14. Розробіть фрагмент заняття з розвитку мовлення у старшій групі «Перші літери», використовуючи кубики М. Зайцева.

15. Розробіть фрагмент заняття з математики у групі раннього віку з формування уявлень про поняття «великий», «малий», використовуючи кубики М. Зайцева.

16. Проаналізуйте педагогічну ситуацію:

Вихователь організовує конструктивно-будівельну гру в середній групі, використовуючи кубики. Проте перед тим, як розпочати конструювання, вихователь пропонує дітям відгадати вміст кубиків.

Визначте педагогічну технологію за якою вихователь проводив гру. Проаналізуйте доцільність методичних дій педагога.

17. Проаналізуйте педагогічну ситуацію:

Вихователь проводить індивідуальну роботу з формування уявлень про поняття «великий» «малий», «важкий», «легкий»: «Ми пограємо в гру. Я по черзі братиму кубики різні за наповненням, а ти вгадуватимеш їхнє наповнення за звучанням». Грають у гру. Вихователь дає наступне завдання: «Підбери до маленького великий кубик». Потім пропонує дитині побудувати з них вежу.

Визначте педагогічну технологію за якою вихователь проводив заняття, його мету та проаналізуйте методичні дії вихователя.

18. Розробіть методичні рекомендації до гри «Столік», використовуючи фрагменти педагогічної технології М. Зайцева.

19. Проаналізуйте педагогічну ситуацію:

У старшій групі дошкільного навчального закладу на початку кожного навчального року обов'язково вихователі разом з дітьми малюють долоньками «Сонечко дружби», яке висить у групі впродовж навчального року, коли виникають непорозуміння між дітьми, вони згадують про те сонечко і миряться.

На одному із таких занять хтось із дітей говорить, що це нецікаво, тому що вони вже робили таке в минулому році, коли були в середній групі. Педагог не розгубився і запитав: «А ніжками ви малювали?» Діти були здивовані, але й водночас дуже зацікавлені, що буде далі. Педагог проводить заняття, діти за його ідеєю малюють ніжками.

Проаналізуйте дії вихователя. До якої педагогічної технології належить зазначена педагогічна ситуація.

20. Проаналізуйте педагогічну ситуацію:

Вихователь проводить заняття з розвитку зв'язного мовлення у старшій групі: «Діти, пропоную вам скласти розповідь використовуючи таке ключове слово як «крокодил», є також і слова-помічники: Літак - пасажирський, гуде, літає, блискучий, світиться; яблуна - квітуча, зелена, плоди, дає тінь». Творче завдання для дітей скласти з цими словами розповідь.

Визначте елементами якої педагогічної технології послуговувався вихователь у цій педагогічній ситуації. Якою може бути розповідь дітей?

21. Розробіть фрагмент заняття з ознайомлення дітей старшого дошкільного віку з побутовими пристроями (праска, чайник, пиросмок, фен), використовуючи метод функціональної аналогії за ТРВЗ.

22. Розробіть методичні рекомендації до гри «Материки нашої планети» у старшій групі, використовуючи метод комплексної аналогії за ТРВЗ.

23. Розробіть фрагмент заняття з художньої літератури у старшій групі «Казка навпаки», використовуючи метод фокальних об'єктів за ТРВЗ.

24. Розробіть методичні рекомендації до гри на формування морально-етичних уявлень про поняття «добре», «погано» у середній групі, використовуючи фрагменти педагогічної технології ТРВЗ.

25. Розробіть комплекс гімнастичних вправ для дітей старшого дошкільного віку з урахуванням гендерного підходу за педагогічною технологією М. Єфименка.

26. Розробіть міні-гру з розвитку рівноваги у дітей середнього дошкільного віку за педагогічною технологією М. Єфименка.

27. Презентуйте фрагмент артикуляційної гри для дітей молодшого дошкільного віку, використовуючи фрагменти педагогічної технології М. Єфименка. Обґрунтуйте доцільність її проведення під час заняття з фізкультури.

28. Презентуйте комплекс ігор з розвитку опорно-рухового апарату для хлопчиків старшого дошкільного віку, використовуючи фрагменти педагогічної технології М. Єфименка.

29. Розробіть комплекс вправ для «пластичного балету» для дітей середнього дошкільного віку. Поясніть особливості гендерної диференціації у педагогічній технології М. Єфименка.

30. Розробіть тематику та визначте програмовий зміст занять з ознайомлення з правилами дорожнього руху дітей старшого дошкільного віку, використовуючи поетапну систему педагогічної технології С. Френе.

31. Розробіть фрагмент заняття «Фарби осені» у середній групі, використовуючи фрагменти педагогічної технології С. Френе (метод спільних проектів).

32. Розробіть методичні рекомендації до гри «Впізнай на дотик» з дітьми молодшого дошкільного віку, використовуючи фрагменти педагогічної технології С. Френе.

33. Проаналізуйте педагогічну ситуацію:

Під час заняття «Будуємо місто» у старшій групі вихователь звертається до дітей: «Сьогодні ми будемо будувати місто. Вежу будемо будувати з піску. Але будувати ми її будемо по-особливому. Ми будемо її будувати його всі разом. Кожен з вас, будуватиме свою частину міста».

Визначте, елементи якої педагогічної технології використав вихователь, плануючи заняття; визначте методи; проаналізуйте методичні помилки.

34. Розробіть методичні рекомендації до гри «Вгадай фігуру» з дітьми середнього дошкільного віку, використовуючи метод спроб і помилок за педагогічною технологією С. Френе.

35. Розробіть фрагмент заняття «Подорожуємо світом» у старшій групі, використовуючи метод «вільних текстів» за педагогічною технологією С. Френе.

36. Розробіть фрагмент гри на розвиток уваги дітей молодшого дошкільного віку за допомогою кубиків з різними наповненнями, використовуючи педагогічну технологію М. Зайцева.

37. Проаналізуйте педагогічну ситуацію:

Вихователь запропонував дітям скласти фантастичну казку. Результатом казки була розповідь дітей:

«...Жив був на півночі крокодил. Він жив на Півночі, тому що він прилетів сюди з Африки. Це був не звичайний крокодил, а літаючий. І на вигляд він був теж дуже чудернацьким: його шкіра була блискуча і зелена, вкрита квіточками. Крокодил дуже любив подорожувати....»

Визначте, за якою педагогічною технологією було складено уривок творчої казки і для якої вікової групи.

38. Розробіть казку-розповідь з метою ознайомлення дітей старшого дошкільного віку з формою та кольором предметів використовуючи метод фокальних об'єктів за педагогічною технологією ТРВЗ.

39. Розробіть два фрагменти занять з ознайомлення з числом дітей середнього дошкільного віку, використовуючи фрагменти педагогічних технологій М. Зайцева та Г. Домана. Проаналізуйте сутнісні відмінності у ході занять.

40. Розробіть гру дітьми середньої групи, використовуючи фрагменти педагогічної технології М. Єфименка.

41. Визначте, до якої педагогічної технології належить означені складові пошуково-дослідницького методу та проранджуйте їх у правильній послідовності:

- спільне з дітьми розв'язання завдання;
- оцінювання віднайденого способу вирішення поставленого завдання;
- формулювання навчального завдання.

42. Презентуйте комплекс ігор з розвитку опорно-рухового апарату для дівчаток старшого дошкільного віку за педагогічною технологією М. Єфименка.

43. Розробіть фрагмент заняття «Звуки природи» в молодшій групі використовуючи фрагменти педагогічної технології С. Френе.

44. Розробіть фрагмент заняття з художньої праці «Ліс взимку», використовуючи фрагменти педагогічної технології С. Френе.

45. Розробіть фрагмент заняття з художньої літератури у старшій групі «Казка по новому», використовуючи метод фокальних об'єктів за ТРВЗ.

46. Розробіть фрагмент заняття «Вода, сніг та крижинки» в середній групі, використовуючи фрагменти педагогічної технології М. Монтессорі.

47. Розробіть фрагмент заняття «Намистинки для ляльки» у молодшій групі, використовуючи дидактичні намистинки М. Монтессорі.

48. Розробіть фрагмент заняття для дітей середнього дошкільного віку про планету (за педагогічною технологією М. Монтессорі).

49. Розробіть фрагмент заняття з закріплення знань про геометричні фігури (куля, куб, конус) та кольори (червоний, жовтий, зелений, синій, чорний, коричневий) з дітьми старшого дошкільного віку, використовуючи фрагменти педагогічної технології М. Монтессорі.

50. Розробіть методичні рекомендації до гри на розвиток уваги дітей середнього дошкільного віку «Вгадай за звуком» за допомогою кубиків з різними наповненнями, використовуючи педагогічну технологію М. Зайцева.

51. Розробіть фрагмент заняття «Відомі картини» для дітей п'ятого року життя, використовуючи дидактичні картки Г. Домана.

52. Розробіть тематику та визначте програмовий зміст занять з ознайомлення з птахами парків і скверів дітей четвертого року життя, використовуючи поетапну систему педагогічної технології С. Френе.

53. Проаналізуйте педагогічну ситуацію:

На прогулянці діти середньої групи звернули увагу на те, що за межами дитячого садка біля будинку, що розташований поряд, димить купа листя. Вони звернули увагу вихователя на сміття: «Подивіться, там біля будинку дим!» Вихователь: «А як ви гадаєте, звідки він? А від чого він міг з'явитись? А чому ж зі сміття, яке підпалили не палає вогонь, а лише димить? А це добре, що сміття димить? А чи правильно вчинив двірник, який залишив це сміття без догляду?».

Визначте, якою педагогічною технологією скористався вихователь у зазначеній ситуації. Проаналізуйте методичні дії педагога.

54. Проаналізуйте педагогічну ситуацію:

Під час заняття з художньої праці «Чарівний ліс» у середній групі вихователь звертається до дітей: «Сьогодні ми здійснимо подорож до чарівного лісу. Але оскільки він чарівний, то для того, щоб до нього потрапити нам треба стати маленькими чарівниками та феями. Як ви гадаєте чому? (Діти висловлюють свої здогадки). Це нам потрібно для того, щоб начаклувати «чарівний ліс». Але чаклувати ми будемо по-особливому. Кожен з вас буде вичакловувати своє дерево...».

Визначте, елементи якої педагогічної технології використав вихователь, плануючи заняття; визначте методи; проаналізуйте методичні дії вихователя.

55. Проаналізуйте педагогічну ситуацію:

На прогулянці вихователь старшої групи звернула увагу на залишену на майданчику кимось з дітей рукавичку: «Подивіться діти, здається у нас тут рукавичка! А як ви гадаєте, як це вона тут з'явилася? Чи правильно, що ця рукавичка тут лежить? А добре чи погано, що ми її знайшли? Що ми будемо з нею робити? А про яку казку нагадує цей предмет?...».

Визначте, елементи якої педагогічної технології використав вихователь. Проаналізуйте методичні помилки педагога.

56. Проаналізуйте педагогічну ситуацію:

Вихователь пропонує дітям старшої групи поміркувати: «А що, коли б яєчко не розбилося (за казкою «Курочка ряба»; якби Колобок не втік з дому, не зустрів Лисичку (за казкою «Колобок»).

Визначте елементи, якої педагогічної технології використав вихователь. Проаналізуйте методичні помилки педагога.

57. Проаналізуйте педагогічну ситуацію:

Вихователь на прогулянці з дітьми середньої групи: «Діти, погляньте як багато снігу. Як ви гадаєте, коли багато снігу – це добре чи погано?». «А я, як була така ж маленька як ви, любила куштувати сніг на смак. А це – добре чи погано?». По завершенні спостереження, вихователь підсумовує: «Отже, багато снігу це – добре, бо можна гратися в сніжки, кататися на санчатах, ліпити снігову бабу, фортецю. А погано, бо сніг холодний – можна застудитися, а також важко рухатися транспорту і пішоходам.

Проаналізуйте методичні помилки педагога. Визначте елементи, якої педагогічної технології використав вихователь.

58. Проаналізуйте педагогічну ситуацію:

Вихователь пропонує дітям старшої групи придумати закінчення казки: «Жив-був м'ячик. Він пустував без упину і бив байдики. Якось вирішив він погуляти у дворі. Викотився, аж бачить...». Хтось із дітей продовжує казку, потім вихователь зупиняє дитину і пропонує іншій продовжити.

Проаналізуйте методичні дії педагога. Визначте елементи, якої педагогічної технології використав вихователь.

59. Проаналізуйте педагогічну ситуацію:

Вихователь пропонує дітям старшої групи придумати закінчення казки: «Жив-був м'ячик. Він пустував без упину і бив байдики. Якось вирішив він погуляти у дворі. Викотився, аж бачить...». Хтось із дітей продовжує казку, потім вихователь зупиняє дитину і пропонує іншій продовжити.

Проаналізуйте методичні дії педагога. Визначте елементи, якої педагогічної технології використав вихователь.

60. Проаналізуйте педагогічну ситуацію:

Вихователь показує об'єкт (чи його зображення) і ставить дітям запитання: «Ким раніше була курка? (курча, корова, кінь, риба, квітка, стіл, огірок ...).

Проаналізуйте методичні дії педагога. Визначте елементи, якої педагогічної технології використав вихователь.

61. Проаналізуйте педагогічну ситуацію:

Вихователь пропонує дітям середньої групи назвати, що придумали люди дивлячись на: вітер (пропелер), півня (будильник), сонечко (електрична лампочка), оленя (вішак), пташку (літак), кульбабку (парашут), жирафа (підйомний кран), рака (ножиці).

Проаналізуйте методичні дії педагога. Визначте елементи, якої педагогічної технології використав вихователь.

62. Проаналізуйте педагогічну ситуацію:

Вихователь звертається до дітей молодшої групи із пропозицією: «Діти, давайте прикрасимо нашу кімнату картинками-невидимками. Придумайте, що б ви намалювали на своїх «картинках-невидимках». Вихователь пропонує зразок розповіді: «Я намалювала лісову галявину. На травичці під кущем сидить зайчик. Він умивається лапкою, а сам думає: «Чи немає вовка

недалеко?».

Проаналізуйте методичні помилки педагога. Визначте, елементи якої педагогічної технології використав вихователь.

63. Проаналізуйте педагогічну ситуацію:

Під час проведення індивідуальної роботи з дитиною молодшого дошкільного віку вихователь розставив різні за величиною кольорові пляшечки на столі перед. Повільно зняв кришки з кожної з них і закрутив назад. Спочатку вихователь закрутив кришки, відповідно до розміру пляшечок, потім перемішав їх і запропонував дитині самій підібрати потрібні кришки до пляшечка.

Визначте, елементи якої педагогічної технології використав вихователь. Визначте програмовий зміст проведеної індивідуальної роботи. Проаналізуйте методичні дії педагога.

64. Проаналізуйте педагогічну ситуацію:

Під час проведення заняття в середній групі вихователь показав дітям три пари різнокольорових шматочків тканини, які найбільш контрастують по текстурі. Перемішав їх і попросив когось з дітей знайти пари, обмацуючи їх руками. Коли діти виконали завдання вихователь додавав інші шматочки тканини. А потім запропонував знайти шматочки тканини із зав'язаними очима.

Визначте, елементи якої педагогічної технології використав вихователь. Визначте програмовий зміст проведеної індивідуальної роботи. Проаналізуйте методичні помилки педагога.

65. Проаналізуйте педагогічну ситуацію:

Вихователь проводить рухливу гру «Летіла лелека» з дітьми середнього дошкільного віку, діти сидять у колі, промовляючи слова гри та виконують рухи за сюжетом.

Визначте, елементи якої педагогічної технології використав вихователь. Визначте мету і завдання проведеної гри.

66. Розробіть фрагменти занять з фізичного виховання, використовуючи фрагменти педагогічних технологій Р. Штейнера та М. Єфименка. Проаналізуйте сутнісні відмінності у ході занять.

67. Розробіть фрагмент заняття «Подорожуємо світом» з дітьми п'ятого року життя, використовуючи фрагменти педагогічної технології Р. Штейнера.

68. Проаналізуйте педагогічну ситуацію:

Вихователь проводить заняття «Паперові лебеді» у старшій групі. На початку заняття проводить гімнастичну хвилинку: «Ми маленькі ніжні лебеді, потягнули наші шийки. Випростали крильця...». Потім пропонує переглянути відео картинки з зображеннями лебедів. Після перегляду пропонує зробити пальчикову гімнастику та виготовити паперових лебедів.

Визначте, елементи якої педагогічної технології використав вихователь. Проаналізуйте методичні помилки вихователя, визначте програмовий зміст заняття.

ХІІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології : підручник / І. М. Дичківська – 2-ге вид., допов. – К.: Академвидав. – 2012. – 352 с. – ISBN 978-966-8226-89-2.
2. Зебзеева В. А. Дошкольное образование за рубежом : история и современность. – М. : Т. Ц. Сфера, 2007. – 128. – (Приложение к журналу «Управление ДОУ»). – ISBN 978-5-89144-840-7.
3. Мельник Н. І. Дошкільна освіта сполучених штатів: історія і сучасність: моног. / Н. І. Мельник. – Умань : Видавець «Сочінський», 2012. – 330 с. – ISBN 978-966-2643-56-6.
4. Чепіль М. М. Педагогічні технології : навч. посіб. / М. М. Чепіль, Н. З. Дудник. – К. : Академвидав, 2012. – 224 с. – (Серія «Альмамагер»). – ISBN 978-966-8226-89-2 (серія).

Додаткова література:

1. Застосування телекомунікаційних засобів у навчальному процесі (психолого-педагогічні аспекти) : неавч.-метод. посіб. / авт. кол. ; за ред. М. Л. Смульсон. – К. : «Педагогічна думка», 2008. – 256 с. – іл., табл. – ISBN 978-966-644-113-6.
2. Концептуальні засади демократизації та реформування освіти в Україні: Педагогічні концепції / [А. Погрібний](#), [А. Алексюк](#), [О. Вишневський](#), [В. Майборода](#). – [Інститут українознавства Київського національного університету ім. Т.Шевченка](#). – Київ : Школяр, 1997. – 148 с. – Бібліогр. наприкінці розд. – На укр. яз. - ISBN 966-7201-04-X.
3. Лисенко Н. В. Педагогіка українського дошкілля : У 2-х ч. : Навч. посіб. – К. : Вища шк., 2006. – Ч. 1. – 302 с. – ISBN 966-642-254-9 (ч. 1).
4. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті: Монографія / С. О. Сисоєва, А. М. Алексюк, П. М. Воловик, О. І. Кульчицька, Л. Є. Січаєва, Я. В. Цехмістер та ін./ За ред. С. О. Сисоєвої. – К.: ВІПОЛ, 2001. – 502 с.
5. Психофізіологічне забезпечення готовності студентів до педагогічної діяльності : монографія / за ред. О. М. Кокуна. – К.: Педагогічна думка, 2008. – 296 с. – ISBN 978-966-644-116-7.